

УДК 343.14

I. Nagolova

THE PROOF OF EVENT OF A CRIMINAL OFFENSE DURING THE INVESTIGATION (SEARCH) ACTION

І.Ю. Наголова

*заступник начальника слідчого відділення
Лиманського відділення поліції
Слов'янського відділу поліції
Управління національної поліції
у Донецькій області*

ДОКАЗУВАННЯ ПОДІЇ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ

Постановка проблеми. Доказування як правовий інститут пов'язаний як з логічною, так і безпосередньою практичною діяльністю. Потреба у такій доказовій діяльності пов'язана з тим, що фактичні обставини не можуть безпосередньо сприйматися особою, яка здійснює розслідування, прокурором, суддею (судом), оскільки вони лежать у минулому стосовно діяльності цих органів. Для того, щоб повно, всебічно і об'єктивно встановити ці обставини, відповідні органи повинні довести їх наявність (чи відсутність), а це, у свою чергу, можна зробити, лише спираючись на конкретні дані, які потрібно зібрати й дослідити [1, с. 18].

Під час кримінального провадження органи досудового розслідування, прокуратури та суду з метою прийняття правильного й обґрунтованого рішення прагнуть відновити достовірну картину минулої події, пізнати всі її обставини та факти. Досягнення цієї мети здійснюють за допомогою кримінального процесуального доказування [2, с 178].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У науковій літературі окремі проблеми збирання доказів під час проведення слідчих (розшукових) дій розглядали Ю.П. Аленін, В.І. Галаган, Н.В. Глинська, О.В. Капліна, Є.Г. Коваленко, Л.М. Лобойко, Є.Д. Лук'янчиков, М.А. Погорецький, В.Ю. Шепітько, М.Є. Шумило, О.Г. Яновська та інші науковці. Однак маловивченими залиша-

ється низка теоретичних і практичних питань, пов'язаних із визначенням сутності процесу доказування та збирання доказів, зокрема під час проведення окремих слідчих (розшукових) дій.

Мета статті: встановлення й доказування події кримінального правопорушення під час проведення слідчих (розшукових) дій як одного із засобів збирання доказів.

Основні результати дослідження. Доказування – це врегульована кримінальним процесуальним законом діяльність слідчого, прокурора, інших уповноважених органів чи осіб відповідно до ч. 2 ст. 91 КПК України, що полягає у збиранні, перевірці й оцінці доказів, доведенні перед слідчим суддею, судом їх переконливості з метою встановлення обставин, що мають значення для кримінального провадження.

Доказування обставин вчинення злочину, на думку В.Д. Берназа, структурно включає в себе:

- аналіз первинної інформації;
- внесення даних до Єдиного реєстру досудових розслідувань;
- висунення версій і визначення напрямків розслідування й відповідних комплексів процесуальних дій;
- виявлення, фіксацію, збирання, вилучення, перевірку, оцінку та закріплення фактичних даних і формулювання висновку про обставини, що мають значення для кримінального провадження [3, с. 178].

Якщо звернутися до структури процесуального доказування, то це шлях відтворення реальної картини події кримінального правопорушення, з'ясування її суті й вироблення на підставі цього стороною обвинувачення відповідних процесуальних рішень, а стороною захисту – своєї захисної позиції у провадженні. Цей процес складається з комплексу процесуальних дій і відносин, що можуть бути згруповані в окремі, відносно самостійні елементи, що є важливими для аналізу внутрішнього змісту кримінального процесуального доказування [4, с.124].

Отже, процесуальне доказування – це діяльність суб'єктів кримінального провадження в межах і повноваженнях, передбачених кримінальним процесуальним законодавством, спрямована на збирання, перевірку й оцінку доказів, з метою встановлення можливості винесення єдиного вірного, неупередженого та об'єктивного рішення, спрямованого на виконання завдань кримінального провадження, визначених у ст. 2 КПК України.

Процес доказування не може існувати без збирання доказів, оскільки це здійснювана з дотриманням процесуальної форми діяльність сторін обвинувачення захисту щодо пошуку й виявлення джерела фактичних даних, вилучення необхідної інформації та її фіксації [5, с. 204]

Відповідно до ст. 93 КПК України, суб'єктами збирання доказів є сторони кримінального провадження, потерпілий, представник юридичної особи, щодо якої здійснюють кримінальне провадження. При цьому законодавець диференціює засоби збирання доказів, унормовані для сторони обвинувачення і сторони захисту. Для прикладу, обидві сторони кримінального провадження, відповідно до ч. 2, ч. 3 ст. 93 КПК України, уповноважені на витребування та

отримання від органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, службових і фізичних осіб речей, відомостей, висновків експертів, висновків ревізій, актів перевірок.

Сторона обвинувачення, крім зазначених засобів, наділена можливістю збирання доказів шляхом проведення слідчих (розшукових) дій і негласних слідчих (розшукових) дій (ч. 2 ст. 93 КПК України). Натомість сторона захисту може лише ініціювати проведення зазначених процесуальних дій, а також, на відміну від сторони обвинувачення, може витребувати й отримати лише копії документів (ч. 3 ст. 93 КПК України).

Важливо зазначити, що перелік засобів збирання доказів за КПК України не є вичерпним. Зокрема, сторона обвинувачення може проводити інші процесуальні дії, передбачені цим Кодексом, а сторона захисту – збирати докази шляхом здійснення інших дій, які здатні забезпечити подання суду належних і допустимих доказів.

Серед засобів збирання доказів особливе місце займають слідчі (розшукові) дії, які, відповідно до ч. 1 ст. 223 КПК України, спрямовані на отримання (збирання) доказів або перевірку вже отриманих доказів у конкретному кримінальному провадженні. Як цілком слушно зазначає Д.Б. Сергєєва, ці дії мають пізнавальний характер і розшукову спрямованість, сутність якої полягає у намаганні процесуальної особи розшукати й належним чином зафіксувати у відповідних процесуальних джерелах фактичні дані, що мають значення для кримінального провадження. Саме цей аспект зазначеної діяльності підсилив законодавець, уводячи до КПК України дещо змінений термін позначення цих дій – «слідчі (розшукові) дії» [6, с. 183].

Не можна не погодитися з точкою зору Ю.В. Терещенко стосовно того, що слідчі (розшукові) дії є основним засобом збирання доказів, на підставі яких на досудовому розслідуванні встановлюють всі обставини кримінального правопорушення і приймають процесуальні рішення, що визначають подальше спрямування кримінального процесу. На думку цієї авторки, основу слідчих (розшукових) дій складають окремі методи пізнання – насамперед це безпосереднє і особисте сприйняття слідчим обстановки місця події, наданих при допиті відомостей, опитування, пошук, порівняння, дослідження, які супроводжують закріпленням (фіксацією) одержаної інформації чи висновків дослідження у відповідних процесуальних документах [7, с. 113–115].

Необхідною умовою збирання доказів під час проведення слідчих (розшукових) дій є правозабезпечувальні заходи – наділені правовою формою дії, за допомогою яких слідчий, прокурор визначають можливість реалізації прав, наданих кримінальним процесуальним законом громадянам та особам, що беруть участь у цих діях. До них належать, зокрема, вжиття належних заходів для забезпечення присутності під час проведення слідчої (розшукової) дії осіб, чий права та законні інтереси можуть бути обмежені або порушені (ч. 3 ст. 223 КПК України) участь у проведенні слідчої (розшукової) дії за клопотанням сторони захисту, крім випадків, коли через специфіку такої дії це неможливо або особа письмово відмовилася від участі у ній (ч. 6 ст. 223 цього ж Кодексу) тощо.

Аналіз норм глави 20 КПК України засвідчує, що нині у кримінальному процесуальному законі визначено порядок проведення таких слідчих (розшукових) дій:

1) допит, зокрема одночасний допит двох чи більше вже допитаних осіб (стст. 224–226, 232 КПК України);

2) пред'явлення для впізнання особи (ст. 228 КПК України), речей (ст. 229 КПК України), трупа (ст. 230 КПК України);

3) обшук житла чи іншого володіння особи (ст. 233–236 КПК України), особи, яка перебуває в житлі чи іншому володінні (ч. 5 ст. 236 КПК України);

4) огляд місцевості, приміщень, речей і документів (ст. 237 КПК України), трупа (ст. 238 КПК України), трупа, пов'язаний з екстумацією (ст. 239 КПК України), освідчування особи (ст. 241 КПК України);

5) слідчий експеримент (ст. 240 КПК України);

6) проведення експертизи (стст. 242–243 КПК України).

Розглядаючи такі види слідчих (розшукових) дій, як пред'явлення речей, трупа чи особи для впізнання, вважаємо за необхідне зазначити, що, на відміну від огляду місця події, огляду трупа, слідчого експерименту, допиту та низки інших слідчих (розшукових) дій, результати пред'явлення для впізнання прямо не вказують на обставини вчинення кримінального правопорушення, а саме на його подію. Отримані під час їх проведення фактичні дані, на нашу думку, є вторинними, за допомогою яких слідчий, прокурор, слідчий суддя та суд у сукупності з іншими доказами формує загальну картину злочину, на яких у подальшому ґрунтуються підозра та обвинувачення.

Однак не варто не приділяти належної уваги та не надавати значущості зазначеним слідчим (розшуковим) діям, оскільки у низці випадків саме під час їх проведення у слідчого виникає можливість встановлення події кримінального правопорушення.

Серед слідчих (розшукових) дій, під час проведення яких можуть бути зібрані докази, що стосуються події злочину та її складових, особливе місце займає огляд місця події. Сама ця дія у невідкладних випадках може бути проведена до внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань (ч. 3 ст. 214 КПК України), на відміну від інших процесуальних дій, проведення яких можливе лише після початку досудового розслідування.

В умовах інформаційної невизначеності, коли інформації щодо події злочину обмаль або вона взагалі відсутня, значення огляду місця події важко переоцінити. Як цілком слушно вказує Н.І. Клименко, під час огляду місця події відбувається дослідження матеріальної обстановки шляхом безпосереднього особистого її сприйняття слідчим або іншими учасниками огляду для виявлення, фіксації і вилучення різних слідів злочину та інших речових доказів, з'ясування механізму події та інших обставин, які мають значення для розслідування. Огляд місця події, продовжує ця авторка, це здебільшого найперша слідча дія, найближча в часі та просторі, коли слідчий стикається з подією злочину, дія найбільш трудомістка (може тривати довгий час), найпродуктивніша (дозволяє встановити значний обсяг інформації стосовно всіх сторін

складу злочину) і найскладніша (вимагає застосування цілої низки тактичних прийомів і засобів криміналістичної техніки) [8, с. 11].

Відповідно до ч. 1 ст. 237 КПК України, огляд проводять з метою виявлення та фіксації відомостей щодо обставин вчинення кримінального правопорушення. Якщо розглядати його завдання, значна частина з них стосується встановлення безпосередньо елементів події злочину – місця, часу, способу його вчинення, а також виявлення й дослідження обстановки злочину, його механізму, слідової картини, встановлення кількості осіб, причетних до злочину, мотивів і характеру його вчинення, способів приховання його наслідків тощо. Саме завдяки фіксації на місці події розташування об'єктів і предметів матеріального світу шляхом безпосереднього їх сприйняття слідчий, використовуючи системні підходи щодо аналізу отриманої ним інформації, формує загальну картину вчинення кримінального правопорушення, зокрема отримує відомості про подію злочину, що у подальшому надає можливість висунути версії та планувати напрями встановлення й дослідження обставин, які підлягають доказуванню у кримінальному провадженні.

Визначення необхідності та можливості встановлення елементів предмета доказування здійснюється слідчим під час проведення допиту особи (залежно від його процесуального статусу) шляхом безпосереднього спілкування з нею. Як цілком слушно зазначає В.П. Бахін, допиту належить визначальне місце під час розслідування злочинів, адже на нього витрачається 80 % часу, відведеного на проведення слідчих дій [9, с. 3]. Але місце і значення допиту в забезпеченні результативності розслідування, зауважує В.К. Весельський, визначають не стільки зазначеними кількісними показниками, скільки вмінням тактовно і грамотно побудувати та провести допит, тобто рівнем професійної майстерності слідчого [10, с. 3].

Залежно від того, які питання слід поставити, які тактичні прийоми застосує слідчий, під час допиту можуть бути встановлені всі або більшість складових елементів події кримінального правопорушення, що потребує подальшої перевірки шляхом проведення подальших необхідних слідчих (розшукових) дій. Наприклад, підозрюваний може надати свідчення про вчинення ним злочину певним способом. Достовірність і належність цих свідчень має бути перевірена і підтверджена під час комплексу слідчих (розшукових) дій, серед яких можна рекомендувати проведення одночасного допиту двох чи більше вже допитаних осіб, слідчого експерименту, призначення експертизи тощо. Якщо підозрюваний вказує на місце вчинення злочину, про яке не було відомо раніше, отримані фактичні дані потребують своєї перевірки під час невідкладного проведення огляду, обшуку або слідчого експерименту, залежно від ситуації, що складається на певний час розслідування, й тактичного рішення слідчого.

Під час допиту свідка є можливість встановити не лише обставини, які стосуються події кримінального правопорушення, а й обставини, що йому передували, а також фактичні дані про особу потерпілого та злочинця, їх взаємовідносини й характер поведінки до вчинення злочину, під час і після його вчинення.

Водночас, проведення допиту після огляду місця події надає слідчому реальну можливість використати одержані результати огляду під час визначен-

ня змісту та послідовності застосування тактичних прийомів проведення допиту, у тому числі в конфліктній ситуації. Зокрема, якщо допитуваний заперечує свою причетність до події злочину або приховує окремі його обставини, можуть бути рекомендовані як тактичні прийоми детальний допит, постановка уточнюючих і конкретизуючих запитань, створення перебільшеного уявлення про обізнаність слідчого, допущення легенди тощо. Важливого значення у цій ситуації набуває пред'явлення доказів як досить ефективний тактичний прийом допиту.

Оскільки нині у ст. 224 чинного КПК України не визначеним є процесуальний порядок проведення допиту, алгоритм такої слідчої (розшукової) дії може бути таким:

- 1) проведення допиту у формі вільної бесіди, що передбачає надання права допитуваній особі самостійно розповісти про відомі їй обставини вчинення злочину, або інші важливі обставини, що мають відношення до розслідування;
- 2) постановка запитань залежно від результатів, отриманих під час вільної розповіді – додаткових, нагадуючих, уточнюючих, контрольних тощо;
- 3) процесуальне оформлення результатів проведення допиту.

Відомості про подію кримінального правопорушення можуть бути встановлені під час проведення слідчого експерименту. Цю слідчу (розшукову) дію, відповідно до ч. 1 ст. 240 КПК України, проводять з метою перевірки і уточнення відомостей, які мають значення для встановлення обставин кримінального правопорушення, шляхом відтворення дій, обстановки, обставин певної події, проведення необхідних дослідів чи випробувань. У цих випадках слідчий має реальну можливість уточнити місце вчинення злочину, що особливо актуально у випадку, коли є кілька осіб, кожен з яких дає показання, що дещо відрізняються між собою. Крім цього, учасники проведення слідчого експерименту можуть під час проведення дослідів чи випробувань впевнитися у наявності або відсутності можливості здійснення певних дій. Це особливо важливо у ситуаціях, коли є сумніви щодо вчинення злочину способом, пов'язаним з проникненням у приміщення, із завданням тілесних ушкоджень, з вчиненням дорожньо-транспортної події тощо.

Слідчий експеримент доцільно віднести до слідчих (розшукових) дій, за допомогою яких здійснюють перевірку й уточнення вже зібраних доказів у кримінальному провадженні, про що прямо зазначено у ч. 1 ст. 240 КПК України. Водночас, під час його проведення можливим також є збирання доказів, що полягає у виявленні й вилученні слідів та інших матеріальних об'єктів, які підтверджують наявність важливих обставин розслідуваної події (сліди ніг, транспортних засобів, знаряддя вчинення злочину чи його частини, речі особи, випадково нею залишені на місці події тощо).

Фактичні дані щодо події злочину можуть бути встановлені також під час проведення експертизи за зверненням сторони кримінального провадження або за дорученням слідчого судді чи суду, якщо для з'ясування обставин, що мають значення для кримінального провадження, необхідні спеціальні знання (ч. 1 ст. 242 КПК України). У цих випадках зазначені особи не можуть безпосередньо застосовувати такі знання, навіть володіючи ними, для збирання й дослідження доказів.

Відомості про факти об'єктивної дійсності, викладені у висновку експерта, зазначає М. Г. Щербаківський, являють собою знання, ймовірність яких доведена проведеним дослідженням. Саме такими фактами як достовірними знанням оперує й використовує їх у доказуванні слідчий. Експертним шляхом, продовжує цей науковець, нерідко вирішують питання про те, чи мала місце подія злочину, встановлюють предмет злочинного зазіхання та обставини вчинення злочину: час, місце, спосіб, знаряддя злочину [11, с. 12–13]. До експертиз, проведення яких надає можливість встановити ці та інші важливі факти, належать судово-медична, балістична, трасологічна, автотехнічна, пожежно-технічна та низка інших видів експертиз.

Значна увага розглянутим у цій статті питанням доказування, проведення допиту [12, с. 343–345], обшуку [13] та інших процесуальних дій приділена у працях зарубіжних фахівців. Зусилля цих авторів спрямовані на процесуальне унормування дотримання прав громадян і використання одержаних фактичних даних як доказів [14, с. 10–47]. Саме ці питання є центральними у кримінальному провадженні за КПК України.

Висновки. Здобуті під час проведення слідчих (розшукових) дій докази та їх процесуальні джерела підлягають подальшій перевірці й оцінці. Водночас, не всі необхідні для розслідування докази можуть бути отримані лише в межах проведення перелічених процесуальних дій. Для отримання деяких з них застосовують інші способи отримання доказів, передбачені процесуальним законодавством.

Проведення слідчих (розшукових) дій є безпосереднім засобом збирання доказів та одним з напрямів вирішення завдань кримінального провадження. Ці дії є одним із найважливіших аспектів у діяльності слідчого з розслідування кримінальних правопорушень, оскільки спрямовані не лише на встановлення події кримінального правопорушення, а й інших елементів предмета доказування, визначеного у ч. 1 ст. 91 КПК України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Коваленко Є.Г. Наукові засади кримінально-процесуального доказування: монографія / Є.Г. Коваленко. – К. : Юрінком Інтер, 2011. – 448 с.

2. Кримінальний процес: підручник / Ю.М. Грошевий, В.Я. Тацій, А.Р. Туманянц та ін.; за ред. В.Я. Тація, Ю.М. Грошевого, О.В. Капліної, О.Г. Шило. – Х. : Право, 2013. – 824 с.

3. Берназ В. Доказування обставин вчинення кримінального правопорушення за чинним КПК України / В. Берназ // Право України. – 2013. – № 11. – С. 173–179.

4. Запотоцький А.П. Документи як процесуальні джерела доказів у кримінальному судочинстві: [монографія] / А.П. Запотоцький, Д.О. Савицький. – К. : Бізнес Медіа Консалтінг, 2011. – 220 с.

5. Щериця С.І. Докази і доказування в кримінальному провадженні / С.І. Щериця // Вісник Запорізького національного університету. – 2015. – № 1 (II). – С. 202–208.

6. Сергєєва Д. Поняття та види слідчих (розшукових) дій за чинним КПК України / Д. Сергєєва // Право України. – 2013. – № 11. – С. 180–187.

7. *Терещенко Ю.В.* Слідчі (розшукові) дії як різновид процесуальних дій / Ю.В. Терещенко // Митна справа. – 2014. – № 1 (91) – Ч. 2. – Кн. 1. – С. 112–117.
8. *Огляд місця події при розслідуванні окремих видів злочинів.* Науково-практичний посібник / За ред. Н.І. Клименко. – К. : Юрінком Інтер, 2005. – 216 с.
9. *Бахин В.П.* Допрос: Лекція. – К., 1999. – 40 с.
10. *Весельський В.К.* Сучасні проблеми допиту (процесуальні, організаційні і тактичні аспекти): Монографія. – К. : НВТ «Правник» –НАВСУ, 1999. – 126 с.
11. *Щербаковський М.Г.* Призначення та провадження судових експертиз / М.Г. Щербаковський. – Х. : Фактор, 2011. – 400 с.
12. Council of Europe. Terrorism: protection of witnesses and collaborators of justice. – Strasbourg : Council of Europe Publishing, 2006. – 500 p.
13. Richard Clayton Police Actions: a practical Guide / Richard Clayton, Hugh Tomlinson with the assistance of Andrey Davies, Georgina Middleton. – New York : John Wiley & son, 2009. – 171 p.
14. Good practices for the protection of witnesses in criminal proceedings involving organized crime / United Nations Office on Drugs and Crime. – New York : UNITED NATIONS, 2008. – 112 p.

REFERENCES

1. *Kovalenko Ie.H.* Naukovi zasady kryminalno-protsesualnoho dokazuvannia: monohrafiia / Ie.H. Kovalenko. – K. : Yurinkom Inter, 2011. – 448 s.
2. Kryminalnyi protses: pidruchnyk / Iu.M. Hroshevyi, V.Ia. Tatsii, A.R. Tumanians ta in.; za red. V.Ia. Tatsiia, Iu.M. Hroshevoho, O.V. Kaplinoi, O.H. Shylo. – Kh. : Pravo, 2013. – 824 s.
3. *Bernaz V.* Dokazuvannia obstavyn vchynennia kryminalnoho pravoporushennia za chynnym KPK Ukrainy / V. Bernaz // Pravo Ukrainy. – 2013. № 11. – S. 173–179.
4. *Zapototskyi A.P.* Dokumenty yak protsesualni dzhherela dokaziv u kryminalnomu sudochynstvi: [monohrafiia] / A.P. Zapototskyi, D.O. Savytskyi. – K. : Biznes Media Konsaltinh, 2011. – 220 s.
5. *Shcherytsia S.I.* Dokazy i dokazuvannia v kryminalnomu provadzhenni / S.I. Shcherytsia // Visnyk Zaporizkoho natsionalnoho universytetu. – 2015. – № 1 (II). – S. 202–208.
6. *Serhieieva D.* Poniattia ta vydy slidchykh (rozshukovykh) dii za chynnym KPK Ukrainy / D. Serhieieva // Pravo Ukrainy. – 2013. – № 11. – S. 180–187.
7. *Tereshchenko Iu.V.* Slidchi (rozshukovi) dii yak riznovyd protsesualnykh dii / Iu.V. Tereshchenko // Митна справа. – 2014. – № 1 (91) – Ч. 2. – Кн. 1. – С. 112–117.
8. *Ohliad mistsia podii pry rozsliduvanni okremykh vydiv zlochyniv.* Naukovo-praktychnyi posibnyk / Za red. N. I. Klymenko. – K. : Yurinkom Inter, 2005. – 216 s.
9. *Bahin V.P.* Dopros: Lekcija. – K., 1999. – 40 s.
10. *Veselskyi V.K.* Suchasni problemy dopytu (protsesualni, orhanizatsiini i taktychni aspekty): Monohrafiia. – K. : NVT «Pravnyk» –NAVSU, 1999. – 126 s.
11. *Shcherbakovskiy M.H.* Pryznachennia ta provadzhennia sudovykh ekspertyz / M.H. Shcherbakovskiy. – Kh. : Faktor, 2011. – 400 s.
12. Council of Europe. Terrorism: protection of witnesses and collaborators of justice. – Strasbourg : Council of Europe Publishing, 2006. – 500 p.
13. Richard Clayton Police Actions: a practical Guide / Richard Clayton, Hugh Tomlinson with the assistance of Andrey Davies, Georgina Middleton. – New York : John Wiley & son, 2009. – 171 p.

14. Good practices for the protection of witnesses in criminal proceedings involving organized crime / United Nations Office on Drugs and Crime. – New York : UNITED NATIONS, 2008. – 112 p.

Наголова І.Ю. Доказування події кримінального правопорушення під час проведення слідчих (розшукових) дій

Стаття присвячена проблемам встановлення події кримінального правопорушення (часу, місця, способу та інших обставин його вчинення) як однієї з обставин, яка підлягає доказуванню у кримінальному провадженні. Звернено увагу на особливе значенні слідчих (розшукових) дій як одного з основних засобів збирання доказів, спрямованих на отримання нових або перевірку вже отриманих доказів. Визначено низку слідчих (розшукових) дій, під час проведення яких найбільш можливе встановлення та доказування події кримінального правопорушення. Серед таких дій розглянуто допит, огляд, слідчий експеримент, призначення експертизи.

Ключові слова: подія кримінального правопорушення, досудове розслідування, засоби збирання доказів, слідчий, слідчі (розшукові) дії, допит, огляд, слідчий експеримент, призначення експертизи.

Наголова И.Ю. Доказывание события уголовного правонарушения при производстве следственных (розыскных) действий

Статья посвящена проблемам установления одного из обстоятельств, подлежащих доказыванию в уголовном производстве, а именно: событию уголовного правонарушения (времени, места, способа и других обстоятельств его совершения). Обращено внимание на особенное значение следственных (розыскных) действий как одного из основных средств собирания доказательств, направленных на получение новых или проверку уже полученных доказательств в конкретном уголовном производстве. Определено ряд следственных (розыскных) действий, при производстве которых в наибольшей степени возможно установление и доказывание события уголовного правонарушения. Из таких действий рассмотрены допрос, осмотр, следственный эксперимент, производство экспертизы.

Ключевые слова: событие уголовного правонарушения, досудебное расследование, средства собирания доказательств, следователь, следственные (розыскные) действия, допрос, осмотр, следственный эксперимент, назначение экспертизы.

Nagolova I. The proof of event of a criminal offense during the investigation (search) action

The article is devoted to the problems of the establishment of one of the circumstances subject to proof in criminal proceedings, namely the event of a criminal offense (time, place, method and other circumstances of its commission). Attention is paid to the special significance of the investigative (search) acts as one of the main means of the collection of evidence aimed at getting new or checking already obtained evidences. Defined a number of investigators (search) operations, during which the greatest possible setting and proving an event of proof a criminal offense. Among such actions are considered questioning, examination, investigative experiment, production of the expertise.

Keywords: Event of criminal offense; Prejudicial investigation; Means of the collection of evidence; Investigator; Investigative (search) acts; Questioning; Examination; Investigative experiment; Examination appointment.

Стаття надійшла до редакції 02.06.2016.

INSTRUCTIONS TO AUTHORS OF THE «JURIDICAL SCIENCE» JOURNAL NEW REQUIREMENTS FOR ARTICLES

Articles sent to the Editor of «Juridical science», according to the Presidium of the Higher Attestation Commission of Ukraine decree №7D05/1 dated January 15, 2003 «On increasing demands for specialized issues listed in HAC of Ukraine» should include the following:

- A scientific article should be relevant, with clearly defined problematic issues, include scientific positions developed by the author, the conclusions of scientific and practical importance of scientific work; including determination of UDC.

- The paper should include the following elements:
  - a problem and its relation to important scientific and practical tasks;
  - analysis of recent researches and publications on the issue to be considered;
  - definition of specific issues that are not solved in the problem for research chosen;
  - formulation of the objectives of the article;
  - summary of the main conclusions of the study;
  - conclusions of this study;
  - in the article should be no less than 15 references;
  - internal structure – sections with names or selected parts.

English.

- Name, surname and title of the article in addition to the Ukrainian language should be also in English.
- References to this or that research should be placed in brackets according to the number of mentioning in the list of references with indication of appropriate page ([3, p. 12]).

A list of sources at the end of the article are compiled in accordance with International Standard of Ukraine DSTU GOST 7.1:2006 «A System of Standards on Information, Librarianship and publishing. A Bibliographic Notation. A Bibliographic Description. General Requirements and Rules of Composition». Also in the source list has to be at least 5 English language references.

- After he references are added abstracts and keywords in three languages (Ukrainian, Russian and English).

- Abstracts should include: an author's name, a title of the article in (Ukrainian, Russian and English) languages. The authors should pay attention that there should be an abstract in English and half a page A-4 (in a separate file).

- The English text should be executed at the professional level of language proficiency. In the case of a text translated, for example, through the Internet Translator (Google, etc.), or unprofessional, the article will not be accepted for publication.

The article and the abstract should be named:

1. issue number should be placed before the name (11, 4, 7, etc.);
2. dot after the number of issue you should place 2 last figures of the year (14, 15, etc.);
3. underscores (_), then the type of document note – abstract topic – Article;
4. after the title of the articles, underscores (which separate code with the author's name) you should place the author's last name, name in English and initials.

Example: 11.14_note_Olenenko A.doc (where «note» – markS annotations) or 11.14_topic _ Olenenko A.doc. (Where the topic – refer to the article).

- Publication (title, information about author, text, references, abstract, and keywords) should not exceed 20-30 000 signs.

Additions to the scientific article:

- An electronic version of the article in a format MS Word (docx or doc);
- Information about the author in Ukrainian and English (surname, first name, middle name (in full), academic degree, academic status, place of work and position, mailing address, telephone number);
- A statement signed by the author (s) that sent the article is had been not printed and have not given to any other editions;

- a photo of the author (s) in the format jpg, tif;

- Qualitative illustrative materials supplied by a name and number suitable for scanning;
- Extract from the minutes of the Department with recommendation of the article for publication, duly certified (for the Articles of Ph.D., graduate students and adjunct academic degree).

- An article submitted to the editor without complying with these requirements shall not be published.

- All the authors to note: when supplying article necessarily indicate a brief information about the author, telephone and your own e-mail to ease communication with authors.

Editors reserve the right to review, edit, and reduce decline articles.

For authenticity of the article the author is responsible for.

The royalties are not paid for the publication.

Reprints of published materials in the journal are made only with the permission of the author and the publisher.

Available materials are not returned.

Higher education institution «National Academy of Management»

SCIENTIFIC JOURNAL OF LAW

«Juridical science»

03151, Kyiv, Vinnytska street, 10

Тел. (044)246-24-34